Ն. 3980 1902 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 12/25 ՇԱԲԱԹ ԻՐԹԷՍԻ — 19ընդ. սեան — 23 ԼԷՄԷՂ 1320 — 12 ԹԸՆԻՆ ԷՎՎԷԼ 1318

ՄԵՋՄՈՒԱ-Ի-ԱԽԲԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Հաքիքատա իրի տեքա եանի ՉԱՐԵԼԻՆՊԻՀ վէ ՇԱԲԱԹԱՅ ԻՐԹԷՍԻ կիւնլերի նէշր օլունուր։

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلى تقسيم جاده‌سى نومرو ٦٥

ՂԱԶԵԹԱՄԸԶԸՆ ԱՊՕՆԷ ՖԻԾԱԹԼԱՐԸ. = Իսթանպօլ իչին սէնէլիկի 60 ղրուշ, = 6 այլըղը 35. = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85. = 6 այլըղը 45 ղշ. տուր։ = Բօսթա իւճրէթի պիղէ այիա տիր։ = 15 կիւնլիւք նիւսխէ 60 բարա տըր։ = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = 1ինճի սահիֆէյնին պէհէր սըրասը 5, Շնճի վէ Յիւնճիւ սահիֆէլերին հէր սըրասը 3, վէ Կիւնճիւ սահիֆէյնին պէհէր սըրասը 1 ղրուշ տուր։ = Զօգ տէֆա տէրճ իտիլէճէք իլանաթ իչին այրըճա բազարլըգ օլունուր։ = Նիւսխէսի 30 բր տըր։

Ղազէթաեա միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա. = Իսարէխանէ՝ Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65։

ՀԻՔԵԱԵԷՄԻԶԻՆ ԽԻԹԱՄԸ

«Պապա Բագլօնը Միլեօնու» սէր-լէվհասը թահթընտա ղազէթամըզտա տէրճ իթմէքտէ օլաուղումըզ հիքեաեէ՝ կէլէճէք նիւսխէմիզտէ խիթամ պուլույօր։ Ու հիքեաեէնին սատէ, ֆագաթ ղայէթ միւէսսիր օլաուղընը, վէ ավլէադը մէմնուհէնին, ֆագիլէթ ու քէմալէթին կիւզէլ վէ ճալիպ պիր այնասը մագամընտա պուլունուղը. Ը՝ էլպէթթէ գարիուընը քիրամըմըզ թագտիր իթմիչ տիրլեր։

Բօմանլարը օգուտմայը իթհամ իտէնլէր՝ աղ տէյիլ տիրլեր։ Վագտա մուզիրը վէ ավլէադը պօղուճը ուսմուտ քիթապլար իչին, պէօյլէ պիր իթհամ ճայիզ տիր. լաքին խիթամընա եէթիշտիկիմիզ բօման վէ հիքեաեէլեր կիպի ինսանա հիւնի թէէսսիր իտէն, կիւզէլ իպրէթ վէ նասիհաթլար վերէն, չիրքինի, հագդըզլըղը տահմա իթհամ իտիպ, ֆագիլէթ, քէմալէթ վէ իսթիդատէթ եօլլարընը կէօսթէրէն էսէրլերի օգուտմագ վէ օգութմագ հիւնի ավլէադա խըզմէթ իթմէք տիմէք տիր։

Մէճմուամըզտա, էօթէտէն պէրի պու եօլտա հիքեաեէլեր թէրճէմէ վէ տէրճիւնի մէսլէք վէ մէպտէ իթթիխաղ իթմիշիզ տիր, վէ պու պապտէ հէր օգույան թարաֆընտան պէյանը մէմնունիյէթ վէ թագտիրաթ իտիլմէքտէ տիր։ Հաթթա օ տէրէճէյտէ քի, նիչէլեր, ղազէթատա օգուտուգտան սօնրա, այրըճա քիթապ շէքլինտէ տախի թապընը արզու իտերէք, սաթըն ալմագ իսթէմէքտէ իսէլեր տէ, պու սուրէթլէ թապ իթմէտիկիմիզ իչին, իշղու արզուտէ օլանլարա, եա ղազէթա նիւսխէլերինի եախօտ թէֆրիգա գըսըմլարընը քէսիպ սագլամալարընը թավսիէ իյլերիզ։ Սահիհ տիր քի, պէօյլէ էսէրլեր, հաֆթատա իլքի տէֆտատա բարչա բարչա օգունարագ, եյիճէ անլաշըլամայաճաղընտան, քիթապ կիպի պաղլանըլըգ, եէնի պաշտան օգունմասը՝ տահա միւնասիպ տիր։

ԵԷՆԻ ՀԻՐԵԱՆԷՄԻԶ

ՊԻՔԷՍ ԳԱՏԸՆ

Կէլէճէք նիւսխէմիզտէ խիթամ պուլմագտա օլան հիքեայէմիզտէն սօնրա, ՊԻՔԷՍ ԳԱՏԸՆ նամ ղայէթ կիւզէլ, ճալիպ վէ միւէսսիր հիքեաեէնին տէրճինէ պաշլատաճաղըզ։

Պու հիքեայէ՝ պիր ուճատան սօնունա գատար օղուլանլարընը մէրագընը, հէյէճանընը վէ նազարը տիգթաթընը ճէլալ իտէրէք, պիւյիւք պիր մուվաֆֆագըյէթի պուլմագ տըր։ Գունտա, պիքէս վէ պիչարէ պիր գատարընը ուղրատըղը կէօնակէօն ճէվրու ճէֆալար, էղիյէթ վէ մէշագաթլար կէօսթէրիլմիշ, վէ մէղպուրլէնին՝ մահվա ճիյէրբարէսի հագդընտաքի մուհատպէթի մատէրանէսի ուղրունա, պունլարընը ճիւմլէսինէ գաթլանաղը՝ պիր սուրէթի միւէսսիրէտ անլաթըլմըզ արը։

Շիմտիյէ գատար թէրճէմէ վէ տէրճ իթտիկիմիզ, Լդճիւմէ «Բօղ Մինեօն», «Կիճէ Ատէմի», «Ի՝քի Պիսուչլար», «Զիչէքճի Դըզ եախօտ Տիլպէր Կապրիէլ», «Պապա Բագլօնը Միլեօնու» վէ էմնալի կիպի հիքեաեէլերի խաթըրլայանլար՝ ՊԻԲԷՍ ԳԱՏՆԸՆ տախի, պունլար գատար վէ պէլքի պունլարտան զիյատէ ճալիպ վէ չայեանը միւթալէա վէ իսթիֆատէ օլաուղունու՝ անճագ օգուտմագլա անլայաճագլարընտան, չիմտիտէն գատրունը քիրամըմըզա թավսիէ իտէր, հաթթա, պալէատէ պէյան իյլէտիկիմիզ վէճճէլ, ղազէթա նիւսխէլերինին վէ եախօտ թէֆրիգա գըսըմլարընը քէսիպ սագլանմասընը տէրմէյան իյլերիզ։

ՏԻԻԲԱՆԼՈՒ

Ա.

Ամսոյս 12ին կատարուեցաւ ի Բարիզ մեծանուն և անմոռան եկեղեցականի մը, Մօնս. Տիւբանլուի ծննդեան հարիւրամեակն՝ ի ներկայութեան ամենէն ընտիր և բարձրաստիճան անձնաւորութեանց։ Ներբողական ճառն արտասանեց մեր ժամանակաց ամենէն բարձր գրագէտներէն մին, Վսեմաշուք Միրանաւորն Բէռ.ռ, Եպիսկոպոս Օդէօնի և անդամ Ֆրանսական Ակադեմիոյ։(*)

* * *

Ֆելիքս Անդուան Ֆիլիպէր Տիւբանլու ծնաւ 1802 յունուար 3ին ի Սէն-Փելիքս, փոքրիկ գիւղ մ'ընդ մէջ Անսրսիի և Շամպէրիի (Սաւոյա)։

Աչխոյժ, բարեպաշտ և սրամիտ պատանին՝ վառուած Աստուծոյ ծառայութեան բաղձանօք գնաց ի Սէն-Սիւլբիս։ Կղերանոցի մէջ օրինակելի եղաւ իւր վարքով, ուսումնասիրութեամբ և զարմանալի յառաջդիմութեամբ։ Եւ ընդհուպ իւր ուսուցչաց և մեծաւորաց մասնաւոր ուշադրութիւնը գրաւեց հարիւրաւոր աշակերտներու մէջէ։ Պորարի, Ֆրէյսինուս, Քելլէն գորովանօք կը հանդչեցնէին իւրեանց նայուածքն այդ հրեշտակադէմ պատանւոյն վրայ, որ այնքան վաղ կը խոստանար լինել մի օր բազմարդիւն մշակ Քրիստոսի այգւոյն։ 1825 դեկտ. 18ին քահանայ ձեռնադրուեցաւ ի Բարիզ Մօնս. Քելլէնի կողմանէ։ Եզական յաջողութեամբ կատարեց իւր Քրիստոնեականի դասախօսութիւններն։ Ինչ որ ուրիշներու համար ձանձրացուցիչ է յաճախ, իրեն համար հեշտալի համարուեցաւ. իւր սէրն մանկանց և եռանդն հոգիներու փրկութեան՝ անբացատրելի հրապոյր մը դրոշմեցին իւր դասերուն։ Իւր բոլոր աշակերտք մեծ թէ՛ փոքր՝ տեսակ մը խանդավառութեամբ կը դիմէին ի դասարան, և չէին յագենար լսելէ այն շնորհաց խօսքերն որ կը բղխէին երիտասարդ քահանային անբիծ շրթներէն։ Տիւբանլու մեծ և անմոռան catéchiste մը եղաւ, և մի օր երբ եպիսկոպոսական պաշտօնը պարտ պիտի դնէ իւր վրայ առաջնորդել հազարաւոր քահանայից, չպիտի դադրի յանձնարարել նոցա սոյն հաճոյաց, դժուարին, այլ բազմօգուտ և ամենակարեւոր գործն։ Եւ իւր երկարամեայ փորձառութեամբ պիտի հրատարակէ երկ մը որ իւր հովուական գործոց մէջ առաջին տեղը կը գրաւէ թերեւս։(*)

1837ին Տիւբանլու Սէն-Նիգօլա կղերանոցին մեծաւոր կարգուեցաւ։ Իւր եռանդն և բարեպաշտութիւնն, կամքի զօրութիւնն, անխոնջ գործունէութիւնն, իւր տաղանդը, քաղաքավարութիւնն և նախանձելի համբաւն՝ զինքը արժանի կ'ընէին այնպիսի կարեւոր պաշտօնի մը, պաշտօնն որ պիտի պատրաստէր ոչ միայն լուսամիտ և ընտիր եկեղեցականներ, այլ և ուսեալ և բարեկիրթ աշխարհականներ։

Ահա իւր բարձր տեսութիւնները դաստիարակութեան մասին. «Կազմել մարդը մարդկային համայն կարողութեանց ամբողջ զարգացմամբ, կազմել և պատրաստել զայն ծառայելու իւր քնագաւառին՝ ընկերային զանազան պաշտօններով զորս պիտի կոչուի մի օր կատարել. և այսպէս՝ վեհագոյն մտածութեամբ՝ պատրաստել յաւիտենական կեանքը՝ բարձրացնելով ներկայ կեանքն։»

Երբ խնդիրը քահանայից վրայ էր՝ կուզէր որ ամենաբարձր դաստիարակութեամբ օժտուէին նոքա։ «Քահանայն, կ'ըսէր նա ոգեշնչելի ճշդութեամբ, քահանա՛յն է որ ամենէն աւելի պէտք ունի լինելու այր կատարեալ. պարտի լինել ամբողջական մարդ (tout l'homme), և գրեթէ մարդ մը աստուածային, արժանապէս ներկայացնելու համար զմարդն Աստուծոյ քով և զԱստուած մարդուն քով, լինելու համար միանգամայն այր ժողովրդեան և այր Աստուծոյ։» Իւր խորին համոզումն էր թէ քահանայութեան անարժան են ի սպառ ոչ միայն մոլի և ախտաւոր էակներն, այլ նաեւ միջակ ու հասարակ հոգիները։ Եւ իրօք ուսմունք, լեզուագիտութիւն, աստուածաբանութիւն, ևն, չեն բաւեր երբեք քահանայ լինելու համար, ամենն բանէ յառաջ և ամենն բանէ վեր պէտք է կրել յինքեան վեհ և բարձր հոգի։ Այնպիսի հոգւով միջակ ուսմունք մ'իսկ կրնայ ի հարկին բաւել, մինչ առանց նորա՝ ամենէն ճարտար գիտութիւնք և ամենէն քաջ աստուածաբանութիւնն իսկ ամուլ կը մնան յաճախ և կամ մեծագոյն չարագործներ միայն կը զինեն ընդդէմ եկեղեցւոյ։ Դարձեալ իւր սիրելագոյն առածն էր այս վեհ խօսքն, զոր կ'արժէ ոսկեղէն տառերով արձանագրել ամեն կղերանոցի ճակատը. «Pour être prêtre, il faut être né grand, ou le devenir. Քահանայ լինելու համար պէտք է մեծ ծնած ըլլալ կամ մեծ լինել։» (*)

Եթէ ձեռնադրիչք և ձեռնադրեալք ուզէին հասկնալ այս մեծ ճշմարտութիւնն, բազմաթիւ գայթակղութիւնք պիտի խնայուէին խեղճ ժողովրդոց և ժըպիրհ սրբապիղծք՝ Աստուծոյ տաճարներն «աւազակաց այրերու» չպիտի կրնային փոխել...։

Ն. Ե. Վ. Փ.

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆՔԻ ԹԷՔԼԻՖ

Զըգան բազար կիւնիւ Բանկալթիտէ Վիէննա Մխիթարեան բահիպլէրինին քիւիսէ զիյնէթինտէն սօնրա, Կ-Բաթրիգ ըիթպ. Էմմանուէլեան էֆ. հաղրէթլերի հաղբը օլաուղը հալտէ, մէքթէպ սալօնընտա պիր միւտտէթ արամ իտիլիրքէն, մէղքիւր քիւիսէ ժողովրդապետութիւնընին՝ Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիւիսէսինին պիր չիւպէսի կիպի ֆարզ օլունմայարագ, միւսթագիլ օլմասը, վէ եալընըզ Կ-Բաթրիգ-լիկէ թապի պուլունմասը, վէ մուամէլաթընին ըույէթի իչին տէ պիր Թաղ. Խորհուրդ թէչքիլ իտիլմէսի, եախօտ տահա քէսման թապիր իլէ, ճէնազէ ալայլարը հասըլաթընտան չիմտիյէ գատար մէղքիւր ժողովրդապետութիւն սըրֆ քէնտի հագգընը ալըպ, գուսուրընը Ս. Յովհան Ոսկեբերան իտարէսինէ կէօնտէրտիկի հալտէ, պունտան պէօյլէ թէքմիլ հասըլաթը քէնտիսինին ալմասը թէքլիֆ իտիլմիշ, վէ չարչէնպիհ կիւնքի ղազէթանըզտա եազըլտըղը վէճճ իւզրէ, օլ պապտէ մէսէլէնին լէհ վէ ալէյհինտէ խայլի թէաթիի էֆքեար օլունտուգտան սօնրա, պու խուսուսըն պա խթիտա Իտարէ մէճլիսինէ արզ ու պէյանը լազըմ կէլտիկի՝ Կ-Բաթրիգ էֆ. հաղրէթլերի թարաֆընտան ըէհապիյնի միւմասիլէյհիւմէ իֆատէ գըլընմըշ տըր։

Շիմտի պագալըմ քի, պէօյլէ պիր թէքլիֆին գապուլի միւմքին մի տիր։

Էօյլէ թէքլիֆլեր վար տըր քի, եէկնազարտա ագլէ, մանթըգա վէ հագգանիյէթէ մուվաֆֆըգ կէօրունիւր։ Բանկալթի Մխիթարեանլարընին իչպու թէքլիֆի տէ օ գապիլ տիր. չէօյլէքի պիր քիւիսէ եաբմըշլար, պիր մէքթէպ այմըշլար, վաֆթիղէ, տիւյիւնէ, խասթայա, էօլիւյէ կիճէ կիւնտիւզ քէնտիլերի գօչմագտա տըրլար, ֆուգարայա էյլիքլեր իսէրլեր, խանէլեր թօքլարլար, վէ սաիրէ վէ սաիրէ. պունլար էյի, վէ պու գատար խըզմէթլերէ, ֆէտատքեարլըգլարա մուգապիլ տէ,

(*) Սոյն ճառն դեռ չէ հասած մեզ. անմիջապէս որ ընդունինք զայն, գէթ գլխաւոր հատուածները պիտի փութանք թարգմանել ատ։ Ղ. Հ.

(*) L'Œuvre par excellence ou Entretiens sur le Catéchisme, par Mgr Dupanloup.

(*) De l'Education, t. I, liv. I.

քէնտիլէրինէ միւսթագիլ պիր ժողովրդապետութիւն վերիլմէք նէվիմա ճայիզ։

Հալպու քի օ թէքլիֆ եախօտ պու մէսէլէ՝ էսասէն նազարը տիգգաթա ալընըր իսէ, իշ տէյիշիլիր։ Եանի մէյտանտա 1863 թարիխլի պիր նիզամնամէ վար տըր քի, պու նիզամնամէ պագի օլտուգճա, եախօտ թատիլ իտիլմէտիքճէ, օ եօլտա թէքլիֆլէր գապուլ օլունամազ։

Շիմտի պու նիզամնամէնին ահքեամրյա, նէ՝ կիպի ահվալ էսնասընտա եաբըլմըշ օլտուղընը անղաթալըմ։

Ս. Ցովհաննէսկեբերան քիլիսէսի եաբըլըպ պիթտիկինտէ, պունուն իտարէսի իչին պաշգա վարիտաթը օլմատըղընտան, չարէ տիւչիւնիւլտիւկիւ սրրատա, գարտինալ Հասուն էֆ., հէնուզ միլլէթ նախագահը սրֆաթընը հաիզ իքէն, 1863տէ միլլէթին քեռաֆֆէի միւթէպէր էսնաֆլարընտան միւրէքքէպ օլարագ, մէղքիւր քիլիսէնին սալօնընտա ումումի պիր մէճլիս թօպլամըշ, վէ պունտա իշի օրթայա գօյուպ, «Պիր միլլէթ, եաբարը պիր պինանըն եալընըզ ինչասըյլա իքթիֆա իթմէյէրէք, անը իտարէ իթմէլի, վի ինթիյաճաթընը թէվիյէ իյլէմէլի տիր. իմտի պու քիլիսէնին խըզմէթինէ մէմուր օլանլար, տիրացուլար վէ դպիրլէր գայրըլմագ իչին, հէր նէ իճապ իտէրսէ եաբմալը տըր» տէմիշ, վէ պու սէօզլէր ումումէն թասդիգ օլունուպ, չարէ արանմայա պաշլանմըշ, վէ նինհայէթ, Մկրտութիւն վէ Պսակ այինլէրի, Քիլիսէ Խորհուրդլարընտան օլուպ, ճէնազէ ալայը իսէ, նէվիմա տարթ վէ տէպտէպտէն իպարէթ օլտուղընտան, ճէնազէ ալայլարը իչին միւսթէնա պիր ֆիյաթ գօնմուշ, վէ պունուն ֆազլա հասըլաթընը մէղքիւր քիլիսէյէ թախսիս իտիլմէսի գարարլաշտըրըլմըշ տըր։ Շէօյլէ քի էկէր միլլէթ քիլիսէլէրինէ պու ինթիյաճ օլմասա, պու կիւն ճէնազէ ալայլարընտա պէհէր բահիպ իչին ալընան 100էր ղշ՝ ըն այնի միգտարտա ալընմասընա մահէլլ գալմայաճաղը թապիի տիր։ Իշթէ պու գարար՝ օլ վագթի պիւթիւն մէճլիս հէյէթինճէ գապուլ օլունարագ, 1863 նիզամնամէսի եաբըլմըշ տըր։

Իմտի, Իսթանպօլտա, միլլէթ բարաբյալ ինչա իտիլմիշ օլարագ եալընըզ 4 քիլիսէ վար տըր. եանի Յիսուս Փրկիչ, Ս. Յ. Ոսկեբերան, Օրթաքէօյտէ Ս. Գր. Լուսաւորիչ վէ Սամաթիատա Ան. Յուսթինա Տիկէր քիլիսէլէր՝ պաղը խայրխահան թարաֆընտան եաբըլմըշ, վէ Իէրարէսի Աթոռա թէրքիսիլմիշ, վէ մասրաֆլարը գայրելմըշ օլտուղունտան, պունլարընը իտարէսի՝ տօղրուտան տօղրույա Աթոռա այիտ տիր։

Պինապէրին ճէնազէ ալայլարընտան ալընան ֆազլա բարատան՝ չայէտ ճէնազէյի՝ մէղքիւր 4 քիլիսէլէր սրբասընտա օլմայան տիկէր քիլիսէլէր Ժողովրդապետութիւնղարը գալտըրըրլար իսէ, եաբընըզ քէնտի հագլարընը ալըգօյուպ, գուսուրընը, մէնսուպ օլտուգլարը միլլէթ քիլիսէլէրինէ կէօնտէրմէլէրի՝ գայտէի մէրիէ սրրասընա կէչմիշ տիր։

Շիմտի, մատամ քի Բանկալթիսէքի Մխիթարեանլար քիլիսէսի, ճէմաաթ բարաբյալ եաբըլմամըշ տըր, միլլէթ քիլիսէսի օլամազ, վէ թարիգաթ՝ իսթէտիկի զէման, պու քիլիսէյի էհալի իչին գարաթտըղընտա, միլլէթտէն քիմսէնին պիր չէյ տիմէյէ հագգը եօգ տըր, վէ պէօյլէճէ տէ օրասը՝ իշար իտիլէն 4 քիլիսէնին եէրինէ կէչէմէյէճէկինտէն, միլլէթ էֆրատընը, քէնտի ճէնազէլէրինի գալտըրթմագ իչին, պու քիլիսէյէ, չիմտիքի միգտար իճրէթ վէրմէյէ պօրճլարը օլամազ. պու բարա՝ եալընըզ միլլէթին եաբտըրտըղը, վէ միլլէթ մալի օլան քիլիսէլէրին իտարէսի իչին վէրիլմէքտէ տիր։

Սահիհ տիր քի, Վիէննա Մխիթարեանլարը չալըշյօրլար, պէլքի տէ, քիլիսէլէրինի իտարէ իթմէք իչին պաղը ֆէտաքեարլըգլարտա պուլունույօրլար. պունա էվվէլճէ թէչէքքիւր օլունմալը, վէ սանրիէն՝ էկէր քէնտիլէրինէ ճէնազէ ալայլարը՝ մէղքիւր 4 քիլիսէլէր սրբասընտա օլմայան տիկէր քիլիսէլէր Ժողովրդապետութիւնղարը գալտըրըրլար իսէ, իշ տէյիշիլիր։ Եանի մէյտանտա 1863 թարիխլի պիր նիզամնամէ վար տըր քի, պու նիզամնամէ պագի օլտուգճա, եախօտ թատիլ իտիլմէտիքճէ, օ եօլտա թէքլիֆլէր գապուլ օլունամազ։

Շիմտի պու նիզամնամէնին ահքեամրյա, նէ՝ կիպի ահվալ էսնասընտա եաբըլմըշ օլտուղընը անղաթալըմ։

Ս. Ցովհաննէսկեբերան քիլիսէսի եաբըլըպ պիթտիկինտէ, պունուն իտարէսի իչին պաշգա վարիտաթը օլմատըղընտան, չարէ տիւչիւնիւլտիւկիւ սրրատա, գարտինալ Հասուն էֆ., հէնուզ միլլէթ նախագահը սրֆաթընը հաիզ իքէն, 1863տէ միլլէթին քեռաֆֆէի միւթէպէր էսնաֆլարընտան միւրէքքէպ օլարագ, մէղքիւր քիլիսէնին սալօնընտա ումումի պիր մէճլիս թօպլամըշ, վէ պունտա իշի օրթայա գօյուպ, «Պիր միլլէթ, եաբարը պիր պինանըն եալընըզ ինչասըյլա իքթիֆա իթմէյէրէք, անը իտարէ իթմէլի, վի ինթիյաճաթընը թէվիյէ իյլէմէլի տիր. իմտի պու քիլիսէնին խըզմէթինէ մէմուր օլանլար, տիրացուլար վէ դպիրլէր գայրըլմագ իչին, հէր նէ իճապ իտէրսէ եաբմալը տըր» տէմիշ, վէ պու սէօզլէր ումումէն թասդիգ օլունուպ, չարէ արանմայա պաշլանմըշ, վէ նինհայէթ, Մկրտութիւն վէ Պսակ այինլէրի, Քիլիսէ Խորհուրդլարընտան օլուպ, ճէնազէ ալայը իսէ, նէվիմա տարթ վէ տէպտէպտէն իպարէթ օլտուղընտան, ճէնազէ ալայլարը իչին միւսթէնա պիր ֆիյաթ գօնմուշ, վէ պունուն ֆազլա հասըլաթընը մէղքիւր քիլիսէյէ թախսիս իտիլմէսի գարարլաշտըրըլմըշ տըր։ Շէօյլէ քի էկէր միլլէթ քիլիսէլէրինէ պու ինթիյաճ օլմասա, պու կիւն ճէնազէ ալայլարընտա պէհէր բահիպ իչին ալընան 100էր ղշ՝ ըն այնի միգտարտա ալընմասընա մահէլլ գալմայաճաղը թապիի տիր։ Իշթէ պու գարար՝ օլ վագթի պիւթիւն մէճլիս հէյէթինճէ գապուլ օլունարագ, 1863 նիզամնամէսի եաբըլմըշ տըր։

Իմտի, Իսթանպօլտա, միլլէթ բարաբյալ ինչա իտիլմիշ օլարագ եալընըզ 4 քիլիսէ վար տըր. եանի Յիսուս Փրկիչ, Ս. Յ. Ոսկեբերան, Օրթաքէօյտէ Ս. Գր. Լուսաւորիչ վէ Սամաթիատա Ան. Յուսթինա Տիկէր քիլիսէլէր՝ պաղը խայրխահան թարաֆընտան եաբըլմըշ, վէ Իէրարէսի Աթոռա թէրքիսիլմիշ, վէ մասրաֆլարը գայրելմըշ օլտուղունտան, պունլարընը իտարէսի՝ տօղրուտան տօղրույա Աթոռա այիտ տիր։

Պինապէրին ճէնազէ ալայլարընտան ալընան ֆազլա բարատան՝ չայէտ ճէնազէյի՝ մէղքիւր 4 քիլիսէլէր սրբասընտա օլմայան տիկէր քիլիսէլէր Ժողովրդապետութիւնղարը գալտըրըրլար իսէ, եաբընըզ քէնտի հագլարընը ալըգօյուպ, գուսուրընը, մէնսուպ օլտուգլարը միլլէթ քիլիսէլէրինէ կէօնտէրմէլէրի՝ գայտէի մէրիէ սրրասընա կէչմիշ տիր։

Շիմտի, մատամ քի Բանկալթիսէքի Մխիթարեանլար քիլիսէսի, ճէմաաթ բարաբյալ եաբըլմամըշ տըր, միլլէթ քիլիսէսի օլամազ, վէ թարիգաթ՝ իսթէտիկի զէման, պու քիլիսէյի էհալի իչին գարաթտըղընտա, միլլէթտէն քիմսէնին պիր չէյ տիմէյէ հագգը եօգ տըր, վէ պէօյլէճէ տէ օրասը՝ իշար իտիլէն 4 քիլիսէնին եէրինէ կէչէմէյէճէկինտէն, միլլէթ էֆրատընը, քէնտի ճէնազէլէրինի գալտըրթմագ իչին, պու քիլիսէյէ, չիմտիքի միգտար իճրէթ վէրմէյէ պօրճլարը օլամազ. պու բարա՝ եալընըզ միլլէթին եաբտըրտըղը, վէ միլլէթ մալի օլան քիլիսէլէրին իտարէսի իչին վէրիլմէքտէ տիր։

Սահիհ տիր քի, Վիէննա Մխիթարեանլարը չալըշյօրլար, պէլքի տէ, քիլիսէլէրինի իտարէ իթմէք իչին պաղը ֆէտաքեարլըգլարտա պուլունույօրլար. պունա էվվէլճէ թէչէքքիւր օլունմալը, վէ սանրիէն՝ էկէր քէնտիլէրինէ ճէնազէ ալայլարը՝ քեամիլ զաթլարը օլուպ, մահզա Բուհանի թարիգաթլար մէքթէպլէրինին գաբաթարըրլմասը կիպի պիր թէտապիրի շէտիտին Ֆրանսայա խայրը օլմատըղընա գանմըշ օլտուգլարընտան, ըէյլէրինի աչըգտան աչըզա իշհար իթմէքտէն չէքինմէմիշլէր տիր։ Պու 104 գուրա սահիպլէրի իչինտէ, Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթինէ սատըգ վէ պու ճիւմհուրիյէթին միւտաֆիսի օլմուշ Մէլին, Բօէնգարէ, Բիպօ, Ժիւլ Բօշ, Մահի վէ էմսալի կիպի ճիւմհուրիլէր պուլունուպ, պունլար, ագտէմճէ հէյէթի վիւքէլյա տախիլ օլմուշ օլմալարըյլա, Ֆրանսանըն հուգուգ վէ մէնաֆիինի բէք էյի անլամըշլար, վէ պու կիպի թէտապիրի շէտիտէյէ միւրաճաաթ իմմէյէրէք տէ, հուգուգ վէ մէնաֆիի մէղքիւրէյի գայըրմըշլար տըր։

Շիմտի Ֆրանսատա՝ իշպու բուհանի մէսէլէսէ Միւթէտիլ Ճիւմհուրիլէր, հիւբրիյէթի վիճաանիէյէ թարաֆկիր օլուպ, լաքին բատիգալլար իլէ սօսիալիսթլէր, բուհանիլէրէ սան տէրէճէ գարշը օլտուգլարընտան, պունլար ալէյհինտէ հէր տիւրլիւ թէտապիրի շէտիտէյի բէվա կէօրմէքտէ տիրլէր։ Հալպու քի պու մէսէլէք սանունա գատար տէվամ իտէպիլէճէ՞ք մի տիր։ Պուրասը թէէմին իտիլէմէզ. պիւթիւն Ֆրանսանըն միւթէտիլ էֆքէար սահիպլէրի վէ իւգէլասը՝ չիմտիքի կիտիչի թէրճիհ վէ թագտիր իթմէտիքլէրի ճիհէթլէ, հիւբրիյէթի վիճաանիէյէ բիայէթ իթտիրմէք իւզրէ, գալէն վէ գալէմէն չալըշարագ, նինհայէթ պիր կիւն Ֆրանսանըն չան ու չէօհրէթինի իլա իտէճէք պիր մէվզի վէ մէսէլէք միւթէտիլին թէէսսիսինէ մուվաֆֆագ օլաճագլար տըր։

Հիւքիւմէթ մէքթէպլէրիյլէ բուհանի մէքթէպլէրին պիր սիյագտա մէվճուտ օլմասը, հաթթա եէկտիկերիյլէ ըէգագէթ իտէրէք տէվամը, եալընըզ Ֆրանսատա կէօրիւլմէյօր։ Էվրօպատա, նիչէ մէմլէքէթլէրտէ տախի հէր իլքի սընըֆ մէքթէպլէր մէվճուտ տըր, լաքին բուհանի թարիգաթլարը մէքթէպլէրինատէն տօլայը հիչ պիր եէրտէ, պու տէրէճէ թէլաշ վէ էնտիշէ կէօսթէրիլմէմէքտէ տիր։ Բեաֆֆէսի տէ, Ֆրանսատան աղ թէրագդըբէրվէր տէյիլ տիրլէր, վէ պիլճիւմլէ մէմլէքէթլէրտէ հէր քէս, էվլատընը իսթէտիկի մէքթէպէ գօյմայա սէրպէսթ պուլունմագտա տըր։ Ֆրանսատա սան պիր գաչ գապինէլէրին հարէքէթի մալիւմէսի, մահզա բուհանի մէքթէպլէրին թէէսսիրաթը մանէվիէսինատէն դօրգուլմագտա օլմասը կիպի պիր ֆիքրե տէ համլ օլունամազ, չինքի հիւքիւմէթին թէէսսիրաթը մատտիէ վէ մանէվիյէսի եանընտա, տիկէր թէէսսիրաթընը հիւքմիւ եօգ տըր։ Շու գատար քի, պու հարէքէթ, եօթէտէն պէրու մէվճուտ օլան բօլթիգա ֆըրգալարընընը եէկտիկերինէ գարշը խուսուսմէթ վէ ատավէթ թաշըմասը նէթիճէսի օլտուղը, տահա զիյատէ միւհթէմիլ իսէ տէ, հէր հալտէ իշպու չայեանը թէէսսիւֆ իմթիլաֆա խիթամ վերիլմէք իւզրէ, Ֆրանսանընը մէնաֆիի հագըդիէ վէ ճիտատիէսինին զալէպէ իթմէք՝ միլլէթի մերգումէյի սէվկինէրճէ թէմէնի օլունմագտա պուլունտըղը թապիի տիր։

ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Տիւն, Իտարէ մէճլիսի պէր միւթատ իճթիմա իտէրէք, պաղը մուհիմմ մատտէ-ւէր իլէ իշթիղալ իյլէմիշ տիր։

⁂ Բաթրիգխանէմիզ Թարաքիշնատան մէմուրէն Իզմիրէ կէօնտէրիլմիշ օլան Դեր. Անտոն Վ. Մէրճիմէքեան՝ իքմալը վազիֆէ իլէ Տէրիսաատէթէ ավտէթ իթմիշ տիր։

Իզմիր մէրխասասը Դերյ. Նիկողայոս Ծ. Վ. Աւգէրեան՝ պիր միւտտէթտէն պէրու Այտընա կիթմիշ օլտուղը հալտէ, Իզմիրէ կէլէրէք, սապրգը վէճհլէ իյֆաի մէմուրիյէթէ պաշլամըշ տըր։

⁂ Սիս էրմէնի կաթողիկոսլըղը իչէն ինթիխապ վէ Պապը Ալիյէ Թագտիմ գըլընան 6 նամզէտլէրտէն, եալընրզ Բարթողիմէոս Արք. Զամչեան, Սահակ Եպս. Խապայեան վէ Մովսէս Եպս. Կէօմրիւքճեան նամզէտլիքտէ իպգա իտիլէրէք, քէյֆիէթ Բաթրիգխանէյէ, վէ անտէն սահի իճրաի իճապը զբմնընտա Ատանատաքի կաթողիկոս ինթիխապընա մէմուր մէճլիսէ պիլտիրիլմիշ տիր։ — Բարթողիմէոս Սրբազան նամզէտլիքտէն իսթիֆա իթմիշ տիր։

Ժամկոչեան ընտանիքը՝ իր խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնէ այն ամէն Դերպ. Վարդապետաց և բարեկամաց, որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ իրենց ողբացեալ մօր ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻՑԱ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան արարողութեան, և այս առթիւ ցաւակցութիւններնարտայայտեցին։

ՏԱԽԻԼԻԷ

Տիւն սէլամլըգտան սօնրա, Ալմանիա, Ինկիլթէրրա վէ Գարատաղ սէֆիրլէրիյէ Ֆրանսա մասլահաթկիւղարը՝ սուրէթի զայրը բէսմիէտէ այրը այրը հուզուրը հազրէթի Բատիշահիյէ գապուլ օլունմուշլար տըր։

—Տիւն սէլամլըգ բէսմինի թէմաշա իթմէք իւզրէ, տաիրէի մախսուսէտ, Ալմանիա սէֆիրիյէ պաշ թէրճէմանը, վէ մայէթ վաբորգօմանտանը, Ինկիլթէրրասէֆիրիյէ պաշ թէրճէմանը վէ մայէթ վաբորը գօմանտանը, Ֆրանսա մասլահաթկիւղարբյա պաշ թէրճէմանը, Սըր Հ. Լանկ իլէ զէվճէսի, Օսմ. պանգասը միւտիր մուավինի Բանճիրի պէյ, Մ. Կվիննէր իլէ Մ. Զանտէր, պիր Բուսիա ժէնէրալը իլէ ֆամիլեասը վէ 30 գատար միթէպէրանը էճանիպ հազրը պուլունուպ, իճապ իտէնլէր՝ պիլ վասրթա նալիլ իսթիֆաթը Շէհրիյարի օլմուշլար տըր։

—Պահրիէ նազրը Հասան բաշա հազրէթլէրի քէսպը սրհհէթ վէ աֆիյէթ իթմիշ իսէ տէ, աթրպպանը թավսիէսի մուհիպնճէ պիր գաչ կիւն տահա եալընան չըգմայաճագ տըր։

—Սիւրեանի գաթօլիք բաթրիկի օլուպ Գարլսպատ գապլըճալարընա կիթմիշ օլան բիւթպ. Բահմանի էֆ., մէզքիւր գաբլըճալարտան Վիէննայա ավտէթլէ, եվվէլա Օսմ. սէֆիրինի վէ տիկէր պաղը զէվաթը զիյարէթ իթտիկի սըրատա, էվսաֆը ճէլիլէյի հազրէթի Բատիշահիյի վէ Թիւրքիանընն հէր թարաֆընտա կէօրիւլէն թէրագզյաթը եատ ու թատատա իյլէմիշ տիր։ Պատէհու միշարիլէյհ Բօմայա կիտէրէք, Բաբա հազրէթլէրինին հուզուրընա չըգտըղընտա, սայէի հազրէթի Բատիշահիտէ Շարգ Խրիսթեանլարընըն մազհար օլտուգլարը բէֆահիյէթէ վէ սատատէթի հալի զիքր իյլէյէրէք, կէրէք Բաբա հազրէթլերի վէ կէրէք բաթրիկի միշարիլէյհ թարաքընտան տուա թէմատիի էօմր ու իգպալը հազրէթի Բատիշահինին եատ ու թիզքեար գըլընտըղը՝ Վիէննա վէ Բօմա ղազէթալարընտա օգունմուշ տըր։

—Զարչէնպահ կիւնիւ Բուսիա սէֆիրի՝ սուրէթի զայրը բէսմիէտէ հուզուրը Շահանշէյ գապուլ օլունմուշ տըր։

Սէֆիրի միշարիլէյհ՝ պու կիւն, Բուսիա իմբէրաթօրը իլէ իմբէրաթօրիցասը հազարաթընըն էլեէվմ պուլունտըգլարը Լիվատեայա միւթէվէճճիհէն Տէրիսաատէթէն հարէքէթ իտէճէք տիր։ Միշարիլէյհ՝ հուզուրը Հիմայունտա բասիմէի վէտայը իյֆա իյլէմիշ տիր։

—Բուսիա սէֆարէթի միւսթէշարը օլուպ, մէկզունէն Բէթրէսպուրկտա պուլունան Մ. Զէրպաչէվ՝ չարչէնպահ կիւնիւ Տէրիսաատէթէ ավտէթ իթմիշ տիր։

—Բէնչէնպահ կիւնիւ Ավսթրիա սէֆիրի՝ Պապը Ալիտէ Սատրազամ հազրէթլէրիյէ միւլագաթ իյլէմիշ տիր։

—Զարչէնպահ կիւնիւ Ալմանիա իմբէրաթօրիցասընը եէվմի վէլատէթինէ միւսատրգ օլտուղընտան, թարաքը հազրէթի Բատիշահիտէն միշարիլէյհայա թէպրիքի հալի պիր թէլէկրաֆնամէի Հիմայուն քէշիտէ պույրուլմուշ տըր։

Ալմանիա սէֆիրի՝ պու միւնասիպէթլէ սէֆիրլէր իլէ Ալմանիա թէպասընընն թէպրիքլէրինի գապուլ իթմիշ, վէ Ալմանիա թէպասը նամընա միշարիլէյհայա թէպրիք թէլէկրաֆը չէքմիշ տիր։

Եէվմի մէզքիւրտէ, Պէյօղլունտա Ալման մէքթէպինտէ պիր մէքթէպ զիյնէթի իճրա իտիլմիշ տիր։

—Ֆրանսանընն Գուտս ժէն. գօնսօլօսը Մ. Պօր՝ մահէլլի մէմուրիյէթինէ կիթմէք իւզրէ Տէրիսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Բարիսէ կիթմիշ օլան Ֆրանսա սէֆիրի՝ Սօֆիատան կէչէրքէն, ըսթասիօնտա էմարէթ բէյսի վիւքէլասը Մ. Տանէթ վէ Ֆրանսանընն ժէն. գօնսօլօսը թարաքընտան սէլամլանմըշ տըր։ — Միշարիլէյհ Բարիսէ մուվասլէթ իթմիշ տիր։

—Ցէօյշ Պանգ միւտիրի վէ Անատօլու տէմիր եօլլարը շիրքէթի մէճլիսի իտարէսի բէյսի Մ. Կվիննէր՝ սալը ագշամը սէրայը Հիմաեունտա թաամտա պուլունըպ, պատէհու հուզուրը հազրէթի Բատիշահիյէ գապուլ օլունմուշ, վէ Լինճի բիւթպէտէն նիշանը Օսմանի իլէ թալթիֆ պույրուլմուշ տըր։ Զաթը հազրէթի Շէհրիյարի՝ Մ. Կվիննէր կիսի պիր զաթը բահթախթը սալթանաթը Սէնիյէյի զիյարէթինտէն վէ Մ. Զանտէրին՝ Անատօլու տէմիր եօլը միւտիրիյէթինի հիւսնի իտարէ իթմէսինտէն տօլայը մահզուզիյէթի Սէնիյէյէրինի իզհար պույուրմուշլար տըր։

Ալմանիա սէֆիրի թարաքընտան միւշարիլէյհին չէրէֆինէ պիր զիյաֆէթ վէրիլտիկի կիպի, Ավսթրիա սէֆիրի թարաքընտան տախի պիր զիյաֆէթ քէշիտէ գըլընմըշ տըր։

Օսմ. պանգասը միւտիրի ումումիսի Մ. Կասթոն Օպուանօ իլէ պանգանընն Բարիս շիւպէսի իտարէ մէճլիսի բէյսի պարօն Նէօֆլիզ՝ կէչէն կիւն Մ. Կվիննէրի զիյարէթ իթմիշլէր տիր։

Մ. Կվիննէր՝ սալը կիւնիւ Շարգ տէմիր եօլլարը միւտիրի Մ. Կրօս իլէ միւտիր մուավինի Մ. Միւլլէրի զիյարէթ իթմիշ, վէ միւմայիլէյհիւմա թարաքընտան վէրիլէն էօյլէն զիյաֆէթինտէ հազը պուլունմուշ տըր։

Պու ագշամ գօսմանտան Պէրժէ թարաքընտան Սէրգլ տ'Օրիանտա պիր զիւաֆէթ վէրիլէճէք տիր։ Պունա, Օսմ. պանգասը միւտիրի ումումիսի Մ. Օպուանօ իլէ Մ. Նէօֆլիզ, վէ Բէժի իտարէսի միւտիրի ումումիսի Մ. Բամպէր տախի տավէթլի տիրլէր։

—Օսմ. պանգասը պիւյիւք մէմուրլարընտան միւտիր մուավինի Մ. Մալթա՝ միւտիրիյէթէ, վէ Մ. Տիւբիւի տախի միւտիր մուավինլիկինէ թայէին գըլընմըշլար տըր։

—Օսմանը պանգասը միւտիրի ումումի սապրգը Սըր Համիլթըն Լանկը՝ չէհրիմիզտէն եագընտա մուֆարագաթը հասէպիյէ, Պէյօղլունտա Սէրգլ տ'Օրիանտա տիւն ագշամ պանգա միւտիրլիկի թարաքընտան քէնտի չէրէֆինէ պիր զիյաֆէթ վէրիլմիշ տիր։

—Եվվէլքի կիւն պանգա մէմուրլարը՝ պանգա սալօնընտա Սըր Հ. Լանկը նէզտինէ կիտէրէք, իչէրինտէն պիրի՝ միշարիլէյհին միւտտէթի մէմուրիյէթինտէ կէօսթէրտիկի հիւսնի իտարէ վէ գատըրշինասիտէն տօլայը թէչէքքիւրի, վէ Տէրիսաատէթէն մուֆարագաթընտան տօլայը տախի թէէսսիֆի միւպէյենին պիր արիզէ օգունմուշ, վէ պու միւնասիպէթլէ թագտիմ իթտիքլէրի հէսիէյի գապուլ իթմէսինի ըէճա իյլէմիշ տիր։

Սըր Համիլթըն տախի՝ պու մուֆարագաթընտան տօլայը միւթէսսիֆ պուլունտուղընը պէյան, վէ միւտիրիյէթի էնասընտա մէմուրիյնին կէօսթէրտիքլէրի հիւսնի խլ տմէթ վէ մուավէնէթ թէչէքքիւրտէն սօնրա, թագտիմ գըլընան եատիկեարմաէմէնունիէ գապուլ իյլէտիկինի իլավէ իթմիշ տիր։

Մէզքիւր եատիկեար՝ չարգ ուսուլինտէ գըյմէթտար պիր սաաթ օլուպ, իւզէրինտէ էսկի կիւմիւշ վէ թունճատան պիր գուպպէ մէվճուտ տըր, վէ չալղըը զէմինի ագիգտէն եաբըլմըշ տըր։

—Եավէրանը Շահանէտէն Ֆէհիմ բաշա իլէ Բասիս վէ Ահմէտ Ճէլալէտտին պէյլէր՝ Պիւյիւքատա, Պիւյիւքտէրէ, Թարապիա վէ Եէնիքէօյ սօգագլարընընն հավա կազըյա թէնվիրի իչէն, Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինտէն իմթիյազ իսթիտա իթմիշլէր տիր։

—Սուլինա պօղազընընն աչըլմասընտա հազը պուլունմագ իւզրէ Գարատէնիզ կիթմիշ օլան էճնէպի սէֆարէթլէրինին մայէթ վաբորլարը, Տէրիսաատէթէ ավտէթ իթմիշլէր տիր։

—Պուլկար հարպիէ նէզարէթինճէ պաղը թէպէտտիւլաթ իճրա իտիլէճէկինի, վէ Մ. Բարրիգօվրն եէրինէ ժէն. Բէթրօֆը մէզքիւր նէզարէթէ թայէին օլունաճաղընը պիր Պուլկար զաղէթասը եազմըշ տըր։

—Թիւրքճէ զաղէթալարընն պէյանընա կէօրէ, Պուլկար էմարէթի՝ հիւքիւմէթի Սէնիէ իլէ Բուսիա, Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսանընն իսթարլարը իւզէրինէ, էշզբյա ֆբրգալարընընն հուտուտը կէչմէլէրինի մէն իթմէք, վէ մէրքէզլէրի Սօֆիատա օլան շիրքէթլէրի տաղթմագ իւզրէ թէտապիրի լազմէյի իթթիխազ իյլէմիշ տիր։

—Մըսըրտան կէլէնլէրէ գարշը մէվզու օլան 12 կիւն գարանթինա՝ 10 կիւնէ էնտիրիլմիշ տիր։

—Շիրքէթի Խայրիէնին 19 Նօ. վաբորընընն Զնճի մաքինիսթի Իպրահիմ էֆ.՝ կիճէլէրի Արնավուտ-քէօյիւ իսկէլէսի էօնիւնտէ լէնկէրէնտաղ օլան մէզքիւր վաբորտա եաթտըը հալտէ, եվվէլքի սնապահան պէրի մէյտանա չըգմասընընն, տէնիզ տալկըճլար էնտիրիլէրէք, միւմայիլէյհին նաչը պուլունմուշ տըր։ Պիչարէ՝ տէնիզտէն չըգարըլըրքէն, հէնուզ աղզընտան պուրընտան գան կէլմէքտէ իմիշ, վէ իւզերինտէ պաղը եարէլէր տէ կէօրիլմիշ տիր։ Տէնիզտէ 24 սաաթտան պէրու գալմըշ օլտուղը հալտէ, սալա չիչմէմիշ տիր։ Պունատան, գաթլ իտիլտիքտէն սօնրա տէնիզէ աթըլտըը անլաշըլմըշ, վէ տահմա իւզէրինտէ սագլատըը 2-300 լիրա տախի պուլունմամըշ տըր։

Սապահ զաղէթասընտա պու վագրա գազահա համլ իտիլէօր։

—Իսթանպօլտա Ալաճա-համամընտա Ճէտիտ խանտա 42 Նօ.տա մուգիմ Կոպեանիկ Խաչատուրեանընն իֆլասընա հիւքմ օլունմուշ տըր։

)(38)(

ՊԱՊԱ ԲԱԳԼՕՆՈՒՆ ՄԻԼԻՕՆՈՒ

— —

Մատմ. Լօրմօ.— (տէվամէն.) Եվվէթ, պիր ֆագիրսինիզ, ֆագաթ պիզ տէ սիզի ֆագիր իսթէյօրուզ։

«Ժօրժ սիզի սէվտիկի զէման, բէտէբինիզին պիւյիւք պիր սէրվէթի պուլունտուղընը պիլիյօրմու իտի։ Վէ ժէնէրալ Սանթընէյ՝ քէնտի օղլու իչէն սիզի Մ. Բագլօնան զէվճէլիկի իսթէտիկինտէ, էնիշթէմ՝ ճիհազընընզ օլուպ օլմայաճաղընը պիլմէք խուսուսընտա թէլաշ իթտի՞ մի։ Մ. Բագլ՝ «Դըզըմա էլի պէն ֆրանգ վէրէճէյիմ» տէմիշ, վէ պիր տահա պունընն իւզերինէ պահս օլունմամըշ տըր։

«Մա՛րթա, եէկէնիմ սիզին ճիհազընըզ իլէ տէյիլ, կիւզել խասսէլէրինիզ իլէ էվլէնմէք իսթէյօր իտի։ Պիր Սանթընէյ՝ կէնճ պիր գըզ իլէ, մահզա բարասը օլուրուզ իչէն էվլէնմէզ։

«Ինչունունա պէրապէր, էկէր Ժօրժ իլէ էվլէնմէնիզ իչէն ճիհազ լազըմ իսէ, օ ճիհազը պէն վէրէճէյիմ։ Պէնիմ պիր միլեօնում վար տըր, վէ պու սէրվէթիմ՝ իքի եէկէնիմին տիր։ Լաքին միւսթէրիհ օլուն Մարթա, իզտիվաճընըզ կիւնիւ սիզէ իքի եիւզ պին ֆրանգ վէրիր իսէմ, իքիսի տէ պունատան տօլայը սրգըլմազլար։

«Անճագ պու խուսուսըն սիզին իւզերինիզէ թէէսսիրի օլամազ. պէն սիզին գալպինիզէ միւրաճաաթ իսթյօրում։ Մարթա, պաչլատըղընըզ չայանը թէհայիւր թէչէպպիւսիւ իքմալ իտի. եէկէնիմ պէտպախթ օլմուշ տըր. սիզին իչին կէօզ եաշլարը տէօքիւյօր. օնու տա մէսուտ իտին։ Ժէնէրալըն սիզէ մուհապպէթի վար տըր. Մաթիլտին տէ սիզի նէ՞ տէրէճէ տէվտիկինի պիլիրսինիզ։ Գուճաղընը սիզէ աչմըշ օլան ֆամիլիայա կէլին. սիզ տէ, Մ. տը Սանթընէյին տիկէր պիր գըզը վէ պէնիմ տէ տիկէր պիր եէկէնիմ օլուն։

«Սուս տուրույօրսունուզ, Մարթա. եա՛ Բապպի, աճապա քեաֆի պէյլաղէթի հայիզ օլմամատըմ մը. պունատան զիյատէ նէ՞ սէօյլէյէպիլիրիմ։

Մա՛րթա.— (հընչդըտայարագ.) Հիչ պիր չէյ մատմազէլ, հիչ պիր չէյ։

—Սահիհ տիր, Մարթա, զիյատէ պիր չէյ սէօյլէյէմէմ։ Անճագ սիզ պանա չուրայը պիլտիրին քի, Ժօրժ տը Սանթընէյէ նէ՞ խապէր կէօթիւրէյիմ։

— Խապէր կէօթիւրիւն քի... քէնտիսինի էլան սէվէրիմ։

Մատմազէլ Լօրմօ՝ մէսէրրէթինտէն նաչի բէֆը սէտա իթմէքտէն քէնտիսինի թուրթամատը, վէ կէնճ գըզը գուճագլայըպ, ուզուն միւտտէթ գալպինտէ սրգտրգտան սօնրա,

— Համտ օլսուն, սիզին վէ եէկէնիմ իչին սաատէթ գարուսը եէնիտէն աչըլտը, տէտի։

Մարթա.— Լաքին Մ. Ժօրժ՝ քէնտի իսմինի Մաթիւրէն Բագլօնընն գըզընա վէրմէքէ, խէթա իթմիշ օ՞լմայաճագ մը տըր։

Մատմ. Լօրմօ.— (կիւլիւմսէյէրէք.) Զօճո՞ւգ, Մաթիւրէն Բագլօնընն գըզը՝ պու կիւն քեաֆիէյի հիւրմէթ վէ բիայէթլէրէ լայըգ վէ հագգը տըր։

Պունուն իւզերինէ օ ագշամը մատմազէլ Լօրմօ թարաքընտան ժէնէրալա վէ Ժօրժա՝ եէվմի իզտիվաճը թայէին իթմէլերի իչին պիրեր մէքթուպ եազըլմասը գարարլաշտըրըլտը։ Եվվէլճէ լազըմ կէլէն իլանաթ իճրա իտիլմիշ օլտուղընտան, բէսմը իզտիվաճին իճրասը իչին եալընզ կէլինին թուալէթի իլէ տիւյիւն տավէթնամէլերինին հազրլանմասը քեաֆի իտի։

Տիկէր թարաֆտան Մարթանընն, Դոմինիկեան թարիգաթը պաշ բահիպէսինէ պիր մէքթուպ եազարագ, մանասթրտա գալտըը միւտտէթ զարֆընտա կէօրտիւկիւ միւսաֆիրբէրվէրլիքտէն, վէ հագգընտա կէօսթէրիլէն հիւսնի իհթիմամտան տօլայը թագտիմի թէչէքքիւր իթմէսի, վէ իզտիվաճընա տաիր վէրտիկի գարարը պիլտիրմէսի լազըմ իտի։

Կէնճ գըզընն՝ իզտիվաճը կիւնիւնէ գատար իհթիյար սիւտանասընընն խանէսինտէ գալմասը, վէ տաիրէի պէլէտիէ իլէ քիւլիսէյէ կիթմէք իւզրէ օրատան չըգմասը թէնսիպ իտիլտի։

Օնտան սօնրա մատմազէլ Լօրմօնընն իսանէսի՝ կիւվէյի իլէ կէլինին իգամէթլէրինէ հասը իտիլէճէք իտի։

Սուլհ հաքիմի իլէ Օպէգուրընն վէ Լիկունընն պէլէտիէ բէիսլէրի, վէ իհթիյար Պէրթրան իլէ Թօրնու՝ մուգավէլաթ մուհարրիրինին խանէսինտէ գալըպ, պունլար՝

—Գըպրըստան Պէյրութա կիթմէքտէ օլան Ալէքսանտր Նամ իսգանեօլ սէֆինէ-սինին մահթապխընտան եանկընը զուհուր իւէ, աղ վագըթտա էթրաֆա սիրայէթ իթ-տիկինտէն, եօլճուլար տիւշարը տէհշէթ օլմուշլար, վէ պազըլարը պիր թարաֆտան օթարաֆա գօշմայա վէ տիկէրլերի տիրէք-լերտէն եօգարը չըգմայա պաշլամըշլար տըր։ Ճէպէլի Լիպանանը պիր գատըն՝ իքի գըզը իւէ երքէք եվլատընա սարըլմըշ օլ-տուգլարը հալտէ, ալէվլերէ գուրպան օլ-մուշլար տըր։ Պու ֆամիլեանընն եալընըզ բէտէրի գուրթուլմուշ տըր։

Վաքօրն կիւվերթէսինտէ պուլունան էճնէպի եօլճուլարտան 4 քիշի տախի՝ վա-քօրրն սանտալընա աթըլարագ, հալաթլա-րը քէսմիշլեր վէ տէնիզէ էնմէք իսթէմիշ-լերի իսէտ, սանտալ պիրտէն պիրէ աշա-ղըյա տիւշերէք, տէնիզին ալթընա կիթ-տիկինտէն, իշինտէքիլեր պօզուլմուշլար տըր։ Նիհայէթ եօլճուլար տախի, թայֆա-լար իւէ պիրլիքտէ չալըշարագ վէ չաբուգ թուրթուշուր էշեայը տէնիզէ աթարագ, ֆէվգէլատ կիւճլիւքլէ աթէշի սէօնտիւր-մէյէ մուվաֆագ օլմուշլար տըր։ Պու սու-րէթլէ, վաքօր, սաղ գալան եօլճուլարըյա Պէյրութա վասըլ օլմուշ տըր։

—Էշգըյալի մէշհուրէտէն Ապտուլլահ Սաիտ վէ Հասան Սէլամի՝ Պէյրութ ճիվա-ըընտա տէրտէթ իտիլմիշլեր տիր։

ՍԻՃԻԼԻԻ ՆՈՒՖՈՒՍ ՆԻԶԱՄՆԱՄԷՍԻ

(Տէվամ)

23.— Գազանուֆուս մէմուրլարը՝ մատ-տէի սապըգատա կէօսթէրիտիկի վէճհէյէ, մահէլլէյէր վէ քէօյլերտէն վէրիլէճէք վու-գուաթ իլմուխապէրլերինի տէրհալ սիճիլ-լի նուֆուսա գայտ իտէրէք, հէր իւշ այ-տա պիր միճլիսի իտարէի գազա թարա-ֆընտան թասատիգլի իճմալ ճէտվէլլինի մէր-գէզի լիվայա կէօնտէրիր, վէ սանճագ նու-ֆուս մէմուրլարը՝ գազալարտան կէլէն ճէտվէլլէր իւզերինէ սանճագ իթիպարըյ-լա պիր իճմալ ճէտվէլի եաբարագ, մէճլի-սը իտարէի լիվատան թասատիգլի օլտուզը հալտէ մէրքէզի վիլայէթէ իրսալ, վէ վի-լայէթ նուֆուս նազըրը տախի մէզքիւր ճէտվէլլէր իւզերինէ գազա պէ գազա վէ լիվա պէ լիվա վիլայէթ իթիպարըյա վու-գուաթը ումումիյէնին պիր իճմալ ճէտվէ-լինի պիթթանզիմ, մէճլիսի իտարէի վիլա-յէթին թահթը թասատիգինտէ օլարագ Տա-խիլիյէ նէզարէթինէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ վալիի վիլայէթէ վէրիր։

24.— Տախիլիյէ նէզարէթինէ կէօն-տէրիլէն իճմալ ճէտվէլլէրի՝ Նուֆուսը ու-մումիյէ գալէմինտէ պէհէր սէնէ եաբըլա-ճագ ումում ըսթաթիսթիգ ճէտվէլլէրինէ էտաս իթթիսալ օլունուպ այնէն հըզմէ ի-տիլիր։

25.— Հէր սէնէ գազաճա սինինի մի-քէլլէֆիյէթէ տախիլ օլաճագլարը քիւն-եէլէրինի միւպէյյին իճապ իտէն տէֆ-թէրլէր, նիհայէթ մայիս սոնունա գատար գազա նուֆուս մէմուրլարը թարաֆը-ընտան պիթթանզիմ մէրքէզի լիվայա, վէ օրատան մէրքէզի վիլայէթէ կէօնտէրիլէ-ճէք, վէ վիլայէթ նուֆուս նազըրը տա-խի մէզքիւր տէֆթէրլէրի մէրքէզի վիլա-յէթին ո եօլտաքի էնանտ տէֆթէրիյլէ պէ-րապէր նիհայէթ Բուզը Դասըմտան 3 այ էվվէլ՝ ախտ օլտուզը օրտուի Հիւմայուն-լար մէրքէզլերինէ պուլունտըրմագ իւզ-րէ, ալէյհուսուլ վիլայէթ վասրթասըյա մա-հալլերինէ իրսալ, վէ հէր գազանընը գազ նէֆէր էնանտ էրպապը վարխէ, եալընըզ մըզտարլարընը իճմալինի քէզալիք վի-լայէթ վասրթասըյա տաիրէի ասքէրիյէյ իշար խէճէք տիր։

26.—Մէյրու օլարագ տօղան էրքէք վէ եա գըզ պիր չօճուղընը իսմիյլէ մահալ վէ թարիխ վէ տօղտուղընընը կիւնիւ վէ բէ-տէր վէ վալիտէսինին իսմէրիյլէ մահալլէ վէ սօգագ վէ էվ նիւմէրօսընը՝ 6 այ զար-ֆընտա բէտէրի Սիճիլի նուֆուսա գայտ իթիրէրէք նուֆուս թէզքէրէսի ալմազա մէճմուր տըր։ Բէտէր վէ վալիտէսի նա-խխէրէն բէտէր վէ վալիտէսի քէնտի էվ-լատը օլտուզընը պէյան իյլէտիկի հալտէ, օլ ուրէթլէ պիր թէշխինամէ թանզիմ օլունարագ, սիճիլտէ մուգայյէտ իսէ՝ չէրհ վէրիլիր, վէ միւտէթի մէզքիւրէ զար-ֆընտա գայտ իթիրմէյնլերի 3 այ զար-ֆընտա մահալլէ վէ եա քէօյիւ իսմի վէ մուխթարլարը վէ զայրը միւսլիմ ճէօմա-աթլարընը գարիյէ վէ եա մահալլէ բաբաս վէ եա խախամ վէ մուխթարլարընը նուֆուս իտարէսինէ իխպար իյլէմէկէ մէճմուր տըր։ Ինչու գայտ մուամէլէսի քէօյ վէ մահալ-լէլէրտէ իսմի վէ մուխթար, վէ զայրը միւսլիմ ճէօմաաթլար քէօյ վէ եա մահալ-լէ բաբաս վէ եա խախամ վէ մուխթար-լարը թարաֆընտան ուսուլէն թանզիմ, վէ մահալը մախուսընա 20 եաշընը կէչկին օլարագ իգամէ խտիլէճէք իքի չահիտին իսմ վէ չէօրէթլերի եաղըլտըգտան սոնրա, զիյրի մէօհրը զաթիլերիյլէ մէօհրլէտիքտէն վէ պու չահիտլերին չայանը գապուլ վէ միւթէպէր օլտըգլարը տա պունլար թա-ֆընտան թասատիգ օլունտուգտան սոնրա նուֆուս իտարէսինէ իթա օլունաճագ մաթ-պու թէվէլլիա իլմուխապէրիյլէ զիքր օ-լունան չահիտլերին իտարէի մէզքիւրէտէ վուգու պուլաճագ թագրիր վէ իֆատէ-լերի իւզերինէ իճրա, վէ խասթախանէ վէ հապսխանէլերտէ տօղան չօճուգլարընը տա-խի միւտիրլերի ճանիպլինտէն պա իլմու-խապէր վուգու պուլաճագ իֆատէ վէ օլ վէճհէյէ իգամէ օլունաճագ չահիտլերին թարիրի իւզերինէ գայտլարը իյֆա գըլը-ընը։ Տօղան չօճուգլարընը մէզքիւր միւ-տէթ զարֆընտա Սիճիլի նուֆուսա գայտ իթիտիմէսի 60ընճը մատտէսէ աէրճ օ-լունան մագպուլ էօզրլերէ միւսթէնէտ գլ-մայան բէտէրլերտէն պիր ատէտ, վէ պէր վէճհը մուհարրէր իխպարը թէվէլլիաաթ իթիմէյէն իսմի վէ մուխթարլար վէ զայրը միւսլիմ ճէօմաաթլար քէօյ վէ եա մա-հալլէ բաբաս վէ եա խախամ վէ մուխ-թարլարը թարաֆընտան եարըմ Օսմանը ալթանընը՝ ճէզասի նագտի ալընը։

(Տէվամի)

ԱԶԴ. Ս. Ցակոբ Անկեւանոցի Հոգաբար-ձութիւնը պատիւ ունի ծանուցանելու թէ, հետեւեալ կալուածներն ի վաճառ հանած է. գնելու փափաք ունեցողներն կրնան դիմել ամեն օր, յետ միջօրէի Հոգաբար-ձութեան սենեակը ի Ս. Ցակոբ Անկեւա-նոցի։

Բերա, Ագ-փողոց, թիւ 6 տուն, քա-րաշէն.

Բերա, Էրմէնի-քիլիսէսի փողոց, թիւ 11 տուն, քարաշէն.

Շիշլի, Բեազըտխանէ ճատտէսի, թիւ 179 տուն, քարաշէն.

Բերա, Թէքէնէճի փողոց, թիւ 48, կէս տուն փայտաշէն.

Ֆէրեգիւղ, Հանրմ-օղլու փողոց, թիւ 3, երկիր, 216 կանգուն.

Շիշլի, Դասըմ-բաշա ճատտէսի, թիւ 37 երկիր, 180 կանգուն։

Հոգաբարձութիւն

ՄԱՐԱԿՆՕՋ ՈՒՍԹԱ ՍԱՐԳԻՍ

Պէյօղլունտա Թէլէկրաֆ սօգաղընտա Պալթաճը չըգմաղընտա

Մէզքիւր տիւքքեանտա պուրօ, գօնսօլ կարտրօպ, տօլապ, սուֆրալար վէ սաիր հէր նէվ խանէ էշիասը ինչա վէ թամիր օլունուր։

Կէրէք ինչաթ վէ կէրէք թամիրաթ սաիր մարանկօզ տիւքքեանլարընա նիսպէ-թէն էշվէնիսէթլէ օլտուղու կիպի, արզ-ու օլունան մազպուրիէթ, միւքէմմէլ լիսէթ վէ նէֆասէթ ճիհէթլերիյլէ տէ միշ-թէրիլէրին խօշնուտիսէթինէ, վէ սիրաբը-չաթը վագթ ու զէմանըյա իյֆասընա չալըշըլըր։ Հասըլը ինչու տիւքքեանա միւ-բաճաաթ իտէնլերին հէր սուրէթլէ մէմնուն գալաճագլարը թէէմին օլունուր։

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհամը ումումի	Դշ.	30	
Բումէլի չըմէնտրֆէրի	ֆր.	114	50
Տէվլէթի Ալիէ Բէմի		362	
Թահվիլաթը Օսմանիէ		475	
Օսմ. պանդասը սէնէտաթը		485	
Օսմ. Սիկրթ. չիրքէթի Լ. Օ.		3	80
Բէժի ազսիօնու		14	10
Տէրիս. Թրամվայ դաբ.		5	47
» » Թահվ. ֆր.		495	
Տէրիսաատէթ Բըխթըմ		496	
Թրանսվալ		136	

ԱԶԶԷԼԷՐԻՆ ՓԻՏԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 դշ-տան	դշ.	բր.
Պէեազ մէճիտիէ ֆարտը	108	1
Մէթալիք	98	20
Ինկիլիզ լիրասը	109	36
Ֆրանսիզ ալթունը	87	12
Բօլ	90	10
Գըրմիզ	51	6
Գարպոն գայմէսի	8	65

ՊԱՆԴ ԼՄԲԼԻՐԻԱԼ ՕԹՕՄԱՆԸՆ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐԲԷԹԻ

Սէրմայէսի 10,000,000 լիրա

ՇԻՐԲԷԹՆ ԻՏԱՐԷՅԻ ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՏԸՐ

Իսթանպօլտա, Եէնիճամի մէյտանընտա վէ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 206 նու-մէրօյա տիրէօ պիրէր չիպէրի վար տըր։

Լօնտրա վէ Բարիստէ պիրէր պաշլըճա տարէխտանէսի մէվճուտ տուր։

(Շիպէղեր)

Առալիա,	Առանա,	Այտրն,
Հալէպ,	Իսկէնտէրիէ,	Էտիրնէ,
Էնգարէ,	Պաղտատ,	Պէյրութ,
Պրուսա,	Շամ,	Գօնիա,
Լարնակա,	Գահիրէ,	Մէրսին,
Միտիլլի,	Ուշակ,	Դիվրիկի,
Բարտասիր,	Բանտիրմա,	Սէլանիք,
Սամսուն,	Իզմիր,	Սօֆիա, Թրապիզոն։

Պանդը Օսմանի, թահվիլաթ վէ եա պունտա միւամալաթ էվրագ ատէօզիթօ իտիլ-մէսի մուգտարիրնտա մուամէլէ վատէ իլէ վէ եա հիսսապը ճարի իւզրէ ապէլ իպրագ, վէ ալնէատաթը թիւճարիսէ ըսգօնթօ, վէ մէմա իքի Շահանէ իլէ մէմալիքի էճնէպի-եէնին պաշլըճա շէհիրլերի իւզերինէ չէք բօլիսա վէ պրէտի սէնէատլերի վէ թէլլկրաֆ էմրլերի քէշիսէ վէ հիսսապը ճարի քիշամ իլէ թահվիլաթ իլէ զիպզիլէք էշնա վէ մէմալիքի Շահանէ իլէ մէմալիքի էճնէպի-եէսէ գուրբան վէ սէնէա թահսիլ, պօրսա էմրլերի իճրա, վէ մէսքքիքեաթ իշթիրա վէ ֆիրուխթ իսէր։

Պունտան պաշգա պիր սէնէ վատէ իլէ եիւզտէ 2 պշ., 6 այլըգ վատէ իլէ եիւզտէ 1 ֆաիզ իլէ ապէլ գապուլ իսէր։

Իսթանպօլ չիպէրի, պուլատատ պէնան օլունան մուամէլաթան պաղտա, էմրտա իւզերինէ ապէլ իպրագ իլէտիկի կիպի, էմանէթէն եախսա սատէճ թէվար օ-ալունան էշիասի թիւճարիսի տախի գապալ իսէր։

Պէյօղլու չիպէրի՝ էմրտա մուամէլաթ միւսթէնտա օլմագ իւզրէ, հօգարրատա զիքր օլունան պիճիմէլ մուամէլաթը իյֆա, վր պունտան պաշգա Վիլ տը Բարի, Բումէ է չըմէնտրֆէր թահվիլաթը վէ եունան պանի գասը, Բանտիա վէ սարէ կիպի բիանգօ-թահվիլաթա տաիր տիպ ու իթա մուամէ-լաթընը իճրա իյէր։

Իսթանպօլ վէ Պէյօղլու չիպէրի Բումէլի չըմէնտրֆէր թահվիլաթը բրօմէ-լերի տախի Փիրուխթ, վէ պանգանը մէմալիքի Շահանէ իլէ Պալկարխանտաքի չիպէրլերինին քեաֆիֆէսի կիպի վէ 30 լի-բահա գասատ օլմագ իւզրէ 100ա 3 ֆաիզ մուգտարիլնտա հիսսապը ճարի իլէ ապէլ գապալ իսէրլեր։

Ուֆագ հիսսապը ճարիլերէ թէէմնաթ օլմագ իւզրէ Օսմանլը պանդասը 100ա 8 պշ. ֆայիզէ Ֆրանսա, վէ 100ա 3 ֆա-յիզէ Գերմանիա տէվլէթի էհամմընտան այ-նի գըյմէթտէ պիր միգտար թահսիլ իթիմ-տիր քի, ինչու էհամ թէվար օլունան ապէլեէ քէֆալէթ օլարագ այրըճա պիր տօսիէտէ սապը պուլունմագտա տըր։ Թէվ-ար օլունան ապէլէնին միգտարը արթըգ-ճա թէէմնաթ ապէլսինին տէ միգտարը արթար։

Սահիպի իմթիեազ վէ մէսուլը դազէթա

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ

—Գըպրըստան Պէյրութա կիթմէքտէ օլան Ալէքսանտր Նամ իսգանեօլ սէֆինէ-սինին մահթապխընտան եանկընը զուհուր իւէ, աղ վագըթտա էթրաֆա սիրայէթ իթ-տիկինտէն, եօլճուլար տիւշարը տէհշէթ օլմուշլար, վէ պազըլարը պիր թարաֆտան օթարաֆա գօշմայա վէ տիկէրլերի տիրէք-լերտէն եօգարը չըգմայա պաշլամըշլար տըր։ Ճէպէլի Լիպանանը պիր գատըն՝ իքի գըզը իւէ երքէք եվլատընա սարըլմըշ օլ-տուգլարը հալտէ, ալէվլերէ գուրպան օլ-մուշլար տըր։ Պու ֆամիլեանընն եալընըզ բէտէրի գուրթուլմուշ տըր։

Վաքօրն կիւվերթէսինտէ պուլունան էճնէպի եօլճուլարտան 4 քիշի տախի՝ վա-քօրրն սանտալընա աթըլարագ, հալաթլա-րը քէսմիշլեր վէ տէնիզէ էնմէք իսթէմիշ-լերի իսէտ, սանտալ պիրտէն պիրէ աշա-ղըյա տիւշերէք, տէնիզին ալթընա կիթ-տիկինտէն, իշինտէքիլեր պօզուլմուշլար տըր։ Նիհայէթ եօլճուլար տախի, թայֆա-լար իւէ պիրլիքտէ չալըշարագ վէ չաբուգ թուրթուշուր էշեայը տէնիզէ աթարագ, ֆէվգէլատ կիւճլիւքլէ աթէշի սէօնտիւր-մէյէ մուվաֆագ օլմուշլար տըր։ Պու սու-րէթլէ, վաքօր, սաղ գալան եօլճուլարըյա Պէյրութա վասըլ օլմուշ տըր։

—Էշգըյալի մէշհուրէտէն Ապտուլլահ Սաիտ վէ Հասան Սէլամի՝ Պէյրութ ճիվա-ըընտա տէրտէթ իտիլմիշլեր տիր։

ՍԻՃԻԼԻԻ ՆՈՒՖՈՒՍ ՆԻԶԱՄՆԱՄԷՍԻ

(Տէվամ)

23.— Գազանուֆուս մէմուրլարը՝ մատ-տէի սապըգատա կէօսթէրիտիկի վէճհէյէ, մահէլլէյէր վէ քէօյլերտէն վէրիլէճէք վու-գուաթ իլմուխապէրլերինի տէրհալ սիճիլ-լի նուֆուսա գայտ իտէրէք, հէր իւշ այ-տա պիր միճլիսի իտարէի գազա թարա-ֆընտան թասատիգլի իճմալ ճէտվէլլինի մէր-գէզի լիվայա կէօնտէրիր, վէ սանճագ նու-ֆուս մէմուրլարը՝ գազալարտան կէլէն ճէտվէլլէր իւզերինէ սանճագ իթիպարըյ-լա պիր իճմալ ճէտվէլի եաբարագ, մէճլի-սը իտարէի լիվատան թասատիգլի օլտուզը հալտէ մէրքէզի վիլայէթէ իրսալ, վէ վի-լայէթ նուֆուս նազըրը տախի մէզքիւր ճէտվէլլէր իւզերինէ գազա պէ գազա վէ լիվա պէ լիվա վիլայէթ իթիպարըյա վու-գուաթը ումումիյէնին պիր իճմալ ճէտվէ-լինի պիթթանզիմ, մէճլիսի իտարէի վիլա-յէթին թահթը թասատիգինտէ օլարագ Տա-խիլիյէ նէզարէթինէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ վալիի վիլայէթէ վէրիր։

24.— Տախիլիյէ նէզարէթինէ կէօն-տէրիլէն իճմալ ճէտվէլլէրի՝ Նուֆուսը ու-մումիյէ գալէմինտէ պէհէր սէնէ եաբըլա-ճագ ումում ըսթաթիսթիգ ճէտվէլլէրինէ էտաս իթթիսալ օլունուպ այնէն հըզմէ ի-տիլիր։

25.— Հէր սէնէ գազաճա սինինի մի-քէլլէֆիյէթէ տախիլ օլաճագլարը քիւն-եէլէրինի միւպէյյին իճապ իտէն տէֆ-թէրլէր, նիհայէթ մայիս սոնունա գատար գազա նուֆուս մէմուրլարը թարաֆը-ընտան պիթթանզիմ մէրքէզի լիվայա, վէ օրատան մէրքէզի վիլայէթէ կէօնտէրիլէ-ճէք, վէ վիլայէթ նուֆուս նազըրը տա-խի մէզքիւր տէֆթէրլէրի մէրքէզի վիլա-յէթին օ եօլտաքի էնանտ տէֆթէրիյլէ պէ-րապէր նիհայէթ Բուզը Դասըմտան 3 այ էվվէլ՝ ախտ օլտուզը օրտուի Հիւմայուն-լար մէրքէզլերինէ պուլունտըրմագ իւզ-րէ, ալէյհուսուլ վիլայէթ վասրթասըյա մա-հալլերինէ իրսալ, վէ հէր գազանընը գազ նէֆէր էնանտ էրպապը վարխէ, եալընըզ մըզտարլարընը իճմալինի քէզալիք վի-լայէթ վասրթասըյա տաիրէի ասքէրիյէյ իշար խէճէք տիր։

26.—Մէյրու օլարագ տօղան էրքէք վէ եա գըզ պիր չօճուղընը իսմիյլէ մահալ վէ թարիխ վէ տօղտուղընընը կիւնիւ վէ բէ-տէր վէ վալիտէսինին իսմէրիյլէ մահալլէ վէ սօգագ վէ էվ նիւմէրօսընը՝ 6 այ զար-ֆընտա բէտէրի Սիճիլի նուֆուսա գայտ իթիտիրէրէք նուֆուս թէզքէրէսի ալմազա մէճմուր տըր։ Բէտէր վէ վալիտէսի նա-խխէրէն բէտէր վէ վալիտէսի քէնտի էվ-լատը օլտուզընը պէյան իյլէտիկի հալտէ, օլ ուրէթլէ պիր թէշխինամէ թանզիմ օլունարագ, սիճիլտէ մուգայյէտ իսէ՝ չէրհ վէրիլիր, վէ միւտէթի մէզքիւրէ զար-ֆընտա գայտ իթիրմէյնլերի 3 այ զար-ֆընտա մահալլէ վէ եա քէօյիւ իսմի վէ մուխթարլարը վէ զայրը միւսլիմ ճէօմա-աթլարընը գարիյէ վէ եա մահալլէ բաբաս վէ եա խախամ վէ մուխթարլարընը նուֆուս իտարէսինէ իխպար իյլէմէկէ մէճմուր տըր։ Ինչու գայտ մուամէլէսի քէօյ վէ մահալ-լէլէրտէ իսմի վէ մուխթար, վէ զայրը միւսլիմ ճէօմաաթլար քէօյ վէ եա մահալ-լէ բաբաս վէ եա խախամ վէ մուխթար-լարը թարաֆընտան ուսուլէն թանզիմ, վէ մահալը մախուսընա 20 եաշընը կէչկին օլարագ իգամէ խտիլէճէք իքի չահիտին իսմ վէ չէօրէթլերի եաղըլտըգտան սոնրա, զիյրի մէօհրը զաթիլերիյլէ մէօհրլէտիքտէն վէ պու չահիտլերին չայանը գապուլ վէ միւթէպէր օլտըգլարը տա պունլար թա-ֆընտան թասատիգ օլունտուգտան սոնրա նուֆուս իտարէսինէ իթա օլունաճագ մաթ-պու թէվէլլիա իլմուխապէրիյլէ զիքր օ-լունան չահիտլերին իտարէի մէզքիւրէտէ վուգու պուլաճագ թագրիր վէ իֆատէ-լերի իւզերինէ իճրա, վէ խասթախանէ վէ հապսխանէլերտէ տօղան չօճուգլարընը տա-խի միւտիրլերի ճանիպլինտէն պա իլմու-խապէր վուգու պուլաճագ իֆատէ վէ օլ վէճհէյէ իգամէ օլունաճագ չահիտլերին թարիրի իւզերինէ գայտլարը իյֆա գըլը-ընը։ Տօղան չօճուգլարընը մէզքիւր միւ-տէթ զարֆընտա Սիճիլի նուֆուսա գայտ իթիտիմէսի 60ընճը մատտէսէ աէրճ օ-լունան մագպուլ էօզրլերէ միւսթէնէտ գլ-մայան բէտէրլերտէն պիր ատէտ, վէ պէր վէճհը մուհարրէր իխպարը թէվէլլիաաթ իթիմէյէն իսմի վէ մուխթարլար վէ զայրը միւսլիմ ճէօմաաթլար քէօյ վէ եա մա-հալլէ բաբաս վէ եա խախամ վէ մուխ-թարլարը թարաֆընտան եարըմ Օսմանը ալթանընը՝ ճէզասի նագտի ալընը։

(Տէվամի)

ԱԶԴ. Ս. Ցակոբ Անկեւանոցի Հոգաբար-ձութիւնը պատիւ ունի ծանուցանելու թէ, հետեւեալ կալուածներն ի վաճառ հանած է. գնելու փափաք ունեցողներն կրնան դիմել ամեն օր, յետ միջօրէի Հոգաբար-ձութեան սենեակը ի Ս. Ցակոբ Անկեւա-նոցի։

Բերա, Ագ-փողոց, թիւ 6 տուն, քա-րաշէն.

Բերա, Էրմէնի-քիլիսէսի փողոց, թիւ 11 տուն, քարաշէն.

Շիշլի, Բեազըտխանէ ճատտէսի, թիւ 179 տուն, քարաշէն.

Բերա, Թէքէնէճի փողոց, թիւ 48, կէս տուն փայտաշէն.

Ֆէրեգիւղ, Հանրմ-օղլու փողոց, թիւ 3, երկիր, 216 կանգուն.

Շիշլի, Դասըմ-բաշա ճատտէսի, թիւ 37 երկիր, 180 կանգուն։

Հոգաբարձութիւն

ՄԱՐԱԿՆՕՋ ՈՒՍԹԱ ՍԱՐԳԻՍ

Պէյօղլունտա Թէլէկրաֆ սօգաղընտա Պալթաճը չըգմաղընտա

Մէզքիւր տիւքքեանտա պուրօ, գօնսօլ կարտրօպ, տօլապ, սուֆրալար վէ սաիր հէր նէվ խանէ էշիասը ինչա վէ թամիր օլունուր։

Կէրէք ինչաթ վէ կէրէք թամիրաթ սաիր մարանկօզ տիւքքեանլարընա նիսպէ-թէն էշվէնիսէթլէ օլտուղու կիպի, արզ-ու օլունան մազպուրիէթ, միւքէմմէլ լիսէթ վէ նէֆասէթ ճիհէթլերիյլէ տէ միշ-թէրիլէրին խօշնուտիսէթինէ, վէ սիրաբը-չաթը վագթ ու զէմանըյա իյֆասընա չալըշըլըր։ Հասըլը ինչու տիւքքեանա միւ-բաճաաթ իտէնլերին հէր սուրէթլէ մէմնուն գալաճագլարը թէէմին օլունուր։

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհամը ումումի	Դշ.	30	
Բումէլի չըմէնտրֆէրի	ֆր.	114	50
Տէվլէթի Ալիէ Բէմի		362	
Թահվիլաթը Օսմանիէ		475	
Օսմ. պանդասը սէնէտաթը		485	
Օսմ. Սիկրթ. չիրքէթի Լ. Օ.		3	80
Բէժի ազսիօնու		14	10
Տէրիս. Թրամվայ դաբ.		5	47
» » Թահվ. ֆր.		495	
Տէրիսաատէթ Բըխթըմ		496	
Թրանսվալ		136	

ԱԶԶԷԼԷՐԻՆ ՓԻՏԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 դշ-տան	դշ.	բր.
Պէեազ մէճիտիէ ֆարտը	108	1
Մէթալիք	98	20
Ինկիլիզ լիրասը	109	36
Ֆրանսիզ ալթունը	87	12
Բօլ	90	10
Գըրմիզ	51	6
Գարպոն գայմէսի	8	65

ՊԱՆԴ ԼՄԲԼԻՐԻԱԼ ՕԹՕՄԱՆԸՆ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐԲԷԹԻ

Սէրմայէսի 10,000,000 լիրա

ՇԻՐԲԷԹՆ ԻՏԱՐԷՅԻ ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՏԸՐ

Իսթանպօլտա, Եէնիճամի մէյտանընտա վէ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 206 նու-մէրօյա տիրէօ պիրէր չիպէրի վար տըր։

Լօնտրա վէ Բարիստէ պիրէր պաշլըճա տարէխտանէսի մէվճուտ տուր։

(Շիպէղեր)

Առալիա,	Առանա,	Այտրն,
Հալէպ,	Իսկէնտէրիէ,	Էտիրնէ,
Էնգարէ,	Պաղտատ,	Պէյրութ,
Պրուսա,	Շամ,	Գօնիա,
Լարնակա,	Գահիրէ,	Մէրսին,
Միտիլլի,	Ուշակ,	Դիվրիկի,
Բարտասիր,	Բանտիրմա,	Սէլանիք,
Սամսուն,	Իզմիր,	Սօֆիա, Թրապիզոն։

Պանդը Օսմանի, թահվիլաթ վէ եա պունտա միւամալաթ էվրագ ատէօզիթօ իտիլ-մէսի մուգտարիրնտա մուամէլէ վատէ իլէ վէ եա հիսսապը ճարի իւզրէ ապէլ իպրագ, վէ ալնէատաթը թիւճարիսէ ըսգօնթօ, վէ մէմա իքի Շահանէ իլէ մէմալիքի էճնէպի-եէնին պաշլըճա շէհիրլերի իւզերինէ չէք բօլիսա վէ պրէտի սէնէատլերի վէ թէլլկրաֆ էմրլերի քէշիսէ վէ հիսսապը ճարի քիշամ իլէ թահվիլաթ իլէ զիպզիլէք էշնա վէ մէմալիքի Շահանէ իլէ մէմալիքի էճնէպի-եէսէ գուրբան վէ սէնէա թահսիլ, պօրսա էմրլերի իճրա, վէ մէսքքիքեաթ իշթիրա վէ ֆիրուխթ իսէր։

Պունտան պաշգա պիր սէնէ վատէ իլէ եիւզտէ 2 պշ., 6 այլըգ վատէ իլէ եիւզտէ 1 ֆաիզ իլէ ապէլ գապալ իսէր։

Իսթանպօլ չիպէրի, պուլատատ պէնան օլունան մուամէլաթան պաղտա, էմրտա իւզերինէ ապէլ իպրագ իլէտիկի կիպի, էմանէթէն եախսա սատէճ թէվար օ-ալունան էշիասի թիւճարիսի տախի գապալ իսէր։

Պէյօղլու չիպէրի՝ էմրտա մուամէլաթ միւսթէնտա օլմագ իւզրէ, հօգարրատա զիքր օլունան պիճիմէլ մուամէլաթը իյֆա, վր պունտան պաշգա Վիլ տը Բարի, Բումէ է չըմէնտրֆէր թահվիլաթը վէ եունան պանի գասը, Բանտիա վէ սարէ կիպի բիանգօ-թահվիլաթա տաիր տիպ ու իթա մուամէ-լաթընը իճրա իյէր։

Իսթանպօլ վէ Պէյօղլու չիպէրի Բումէլի չըմէնտրֆէր թահվիլաթը բրօմէ-լերի տախի Փիրուխթ, վէ պանգանը մէմալիքի Շահանէ իլէ Պալկարխանտաքի չիպէրլերինին քեաֆիֆէսի կիպի վէ 30 լի-բահա գասատ օլմագ իւզրէ 100ա 3 ֆաիզ մուգտարիլնտա հիսսապը ճարի իլէ ապէլ գապալ իսէրլեր։

Ուֆագ հիսսապը ճարիլերէ թէէմնաթ օլմագ իւզրէ Օսմանլը պանդասը 100ա 8 պշ. ֆայիզէ Ֆրանսա, վէ 100ա 3 ֆա-յիզէ Գերմանիա տէվլէթի էհամմընտան այ-նի գըյմէթտէ պիր միգտար թահսիլ իթիմ-տիր քի, ինչու էհամ թէվար օլունան ապէլեէ քէֆալէթ օլարագ այրըճա պիր տօսիէտէ սապը պուլունմագտա տըր։ Թէվ-ար օլունան ապէլէնին միգտարը արթըգ-ճա թէէմնաթ ապէլսինին տէ միգտարը արթար։

Սահիպի իմթիեազ վէ մէսուլը դազէթա

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ

մատամ Բուսլէնին՝ իսթիյար իւէ թօրնունը եաթագ օտասընա կէօթիւրմէսինտէն սոնրա, մատամազէլ Լօրմօ՝ մուգավէլաթ մու-հարրիրիյլէ եալընըզ գալտըլընտա,

— Սիզ, մատամազէլ Մարթանընն միւ-ճէվհերաթընը սաթընա՝ լմըշ իսինիզ։ Անլէրի մատամ Բուսլէյէ թագտիմ իթիտի-նի՞զ մի, տէյի սօրտու։

— Հայր, հէնուզ իթմէտիմ։

— Օ հալտէ անլէրի պանա վէրմէնիզէ կիւճլիւկիւնիզ վա՞ր մը տըր։

— Անլայօրում. երնէ մատամազէլ Մար-թայա վէրմէք արզու իսիյօրսունուզ։

Մատամազէլ Լօրմօ կիւլիւմսէտի։ պա-տէհու Մ. Բուսլէնին էլինի թութարագ։

— Եանըլըյօրսունուզ, ոսսթուում, մատ-մազէլ Մարթայա՝ ժօրժ տը Սանթընէյ վէ պէն սաիր միւճէվհերլեր վէրէճէյիզ, տէտի։

— Օրատը մալիում տիւր, լաքին...

— Տուրունուզ. կիւվէյի թարաֆընտան կէլինէ վէրիլէճէք հէտիյէլերի պէն թէրթիպ իտէճէյիմ, վէ պէյանէ հաճէթ օլմատըզը իւզրէ, պու հէտիյէլէր՝ ֆամիլեամըզա տախիլ օլաճագ օլան պու սէվկիւի գըզա լայըգ պուլունաճագ տըր։

— Մատամազէլ, սիզտէն նէլէր պէք-լէնէպիլէճէկինի պէն բէք էյի պիլիրիմ։

— Իմտի, վագթիյլէ բէտէրի թարա-ֆընտան վէրիլմիշ օլան միւճէվհերլերի պանա թէսլիմինիզի իսթէյօր իսէմ, անլէ-րի՝ գըյմէթտար էսէրլեր մագամընտա սագ-լամագ իսթէտիկիմ իչին ակր։

— Շիմտի անլատըմ մատամազէլ, գա-տընլար՝ եալընըզ քէնտիլերինէ մախսուս հիսսիյաթը նազիքեանէյէ մալիք տիրլեր։

— Միւտահիրն։

— Եարըն, մատամազէլ, միւճէվհերլերի համիլ օլան սանտըգճայը սիզէ թէսլիմ ի-տէրիմ։

— Թէշէքքիւր իտէրիմ։

18

Հիքեայէ իթտիկիմիզ վուգուաթլար-տան իքի կիւն սոնրա, Մարթա՝ Դոմի-նիկեան թարիգաթը պաշ բահիպէսինէ եաղմըշ օլտուզու մէքթուպըն ճէվապընը ալտը։ Պու մէքթուպտա պէր վէճհի աթի եաղըլմըշ իսի.

«Ազիզէմ Մարթա, սիզի էլտէն չըգա-ըրյօրում, ֆագաթ թէէմին օլուն քի, պու խապէրինիզ՝ պախսի քէտէրիմ օլմայըզ, մէ-սէրրէթիմի մուճիպ օլտու։ Սիզ, քէնտի-նիզի ճէնապը Ալլահա սունմագ իչին չազ-ըրըլմամըզ իտինիզ. զաթէն սիզէ ոէմիզ ի-տիմ քի, հէր գուրպան՝ Ալլահա մագպուլ օլամազ։

«Վագը օլան ճահանընըզա բազմէն, Մ. Ժօրժ տը Սանթընէյի գալպինիզտէն այրրամասընըզ. քէտէրինիզի կիղլէճէք-տէ իտինիզ. անճագ կիղլիճէ ագան եալ-լարընըզը էսէրինին, չօգ տէ